

## Årsrapport for markedsføringsstøtte fra Forsvarsdepartementet i 2017

Markedsføringsstøtte innebærer støtte til eksportfremmende tiltak av norskprodusert materiell og tjenester med relevans for forsvarssektoren og som godkjennes av Forsvarsdepartementet. Stortingsmeldingen om nasjonal forsvarsindustriell strategi (Meld. St. 9 (2015–2016)) legger til grunn en videreføring av ordningene med myndighetsstøtte til markedsføring og industrisamarbeid, hvor kostnadene dekkes av Forsvarsdepartementet.

I 2017 ble det innvilget markedsføringsstøtte i utlandet til norske bedrifter med relevans for forsvarssektoren, jf. Retningslinjer for markedsføringsstøtte datert 9. mars 2010, og Anskaffelsesregelverk for forsvarssektoren (ARF) av 25. oktober 2013 (ikraftsettelse 1. januar 2014). I denne sammenheng bistår representanter fra Forsvarsdepartementet og forsvarssektoren norsk industri med brukerinnsikt og opptrer som referansekunder overfor potensielle kunder i utlandet. Referansevirksomhet skal være saklig og objektiv fra forsvarssektorens side, upåvirket av leverandørens oppfatninger av produktet.

For budsjettåret 2017 ble det avsatt inntil 3,565 mill. kroner til markedsføringsstøtte over kapittel 1760, post 45, og det ble forbrukt totalt 1,436 mill. kroner. Utgiftene som inngår i støtten dekker reise- og oppholdsutgifter for personellet som deltar fra forsvarssektoren. Lønnsutgifter dekkes av avdelingen som avgir støtte.

I 2017 mottok FD 16 søknader fra norsk industri vedrørende markedsføringsstøtte. Dette representerer en liten nedgang fra foregående år. I tillegg til søknader fra bedrifter har Forsvarsdepartementet sendt egne delegasjoner til forsvarsmateriellutstillinger i 2017 hvor reisekostnadene for enkelte av deltakerne dekkes over konto for markedsføring. I enkelte delegasjoner deltar personell fra sektoren for øvrig som også får dekket sine reiseregninger under disse midlene. Formålet med departementets deltakelse på utstillinger er i hovedsak å tilrettelegge for styrket forsvarsmateriell- og industrisamarbeid, og tilbakemeldingene fra Forsvars- og sikkerhetsindustriens forening (FSi) er svært gode.

Deltagelsen er rettet mot messer og utstillinger som prioriteres av forsvarsindustrien, og hvor det er et ønske fra industrien om deltagelse innenfor rammen av eksportregelverket. FD har dialog med FSi i forkant av utstillingene for å avklare forventninger og industriens interesser.

Størst deltagelse på messer over markedsføringskontoen var på MSPO i Polen som ble gjennomført i perioden 5.– 10. september. Norge var *Lead Nation* for denne aktiviteten i 2015, og fulgte opp med en egen norsk paviljong på messen også i 2017.

Den største andelen av søknader fra industrien har omfattet Kongsberggruppens markedsføring av JSM og NSM i USA og Australia. Hovedaktørene under markedsføringsstøtte i 2017 har vært Kongsberggruppen, men også bedrifter som NAMMO, NFM, Aclima, Teleplan og Drytech AS, har mottatt støtte. Industriens fokus har i 2017 primært vært på markedsføring av våpensystemer, luftvern, og soldatbekledning.

Det skal i henhold til gjeldende retningslinjer for markedsføringsstøtte utarbeides en rapport etter gjennomført tiltak fra industrien og personell som har bistått bedriften. Tilbakemeldingene viser at industrien anser støtten fra Forsvaret som svært verdifull fordi

personellet bidrar med fagkunnskaper og erfaringer omkring den operative bruken av materiellet som promottes. Hovedinntrykket av gjennomførte tiltak knyttet til markedsføringsstøtte er at Forsvaret med sine operative erfaringer og brukerinnsikt bidrar til å gi budskapet større tyngde overfor utenlandske kunder. Deltakelse på markedsføringsstøtte er således positivt for norsk industri og gagnar Forsvaret gjennom økt utbredelse av norskprodusert materiell som Forsvaret har bruk for.

FD og Forsvaret deltok i 2017 på følgende forsvarsmateriellutstillinger som støtte til industrien:

1. **IDEX** 19.-22. februar i Abu Dhabi, den største materiellmessen i Midtøsten.
2. **Sea-Air-Space Exposition/NADIC** 3.-7. april i Washington, D.C. i USA.
3. **Paris Air Show** 19.-21. juni i Paris, Frankrikes største forsvarsutstilling for luftkapasiteter.
4. **IDET** 31. mai-2. juni i Brno, Tsjekkia.
5. **MSPO** 5.-10. september i Kielce, Polen.
6. **DSEI** 12. -15. september i London, Storbritannia
7. **AUSA** 15.-12. oktober i Washington, D.C. USA. Den største messen for landkapasiteter i Nord-Amerika.
8. **ADEX** 16.-20. oktober i Sør-Korea.